

Sygn. akt VU 1065/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 listopada 2013 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Magdalena Marczyńska

Protokolant Alicja Jesion

po rozpoznaniu w dniu 14 listopada 2013 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku M. M. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. M..

o prawo do emerytury

na skutek odwołania M. M. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. M..

z dnia 12 lipca 2013 r. sygn. (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje wnioskodawcy M. M. (1) prawo do emerytury od dnia (...)

Sygn. akt VU 1065/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12 lipca 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. M.. odmówił wnioskodawcy M. M. (1) prawa do emerytury.

Od decyzji powyższej wnioskodawca odwołał się w dniu 23 lipca 2013 roku. Wniósł o przyznanie żądanego prawa z uwagi na to, że przepracował wymagane 15 lat w warunkach szczególnych. Wskazał, że pracował w takich warunkach także w okresie od 10 maja 1989 roku do 6 lipca 1991 roku w Przedsiębiorstwie (...) w M. przy czyszczeniu krat i innych urządzeń ściekowych.

ZUS wnosił o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

M. M. (1), urodzony w dniu (...), złożył w dniu 21 czerwca 2013 roku wniosek o emeryturę. Do dnia 22 lipca 2013 roku wnioskodawca pobierał zasiłek chorobowy.

(dowód: wniosek o emeryturę k. 1-3 w aktach ZUS)

Na dzień 1 stycznia 1999 roku skarżący udowodnił staż pracy wynoszący ponad 25 lat. Niekwestionowany przez ZUS okres zatrudnienia wnioskodawcy w szczególnych warunkach wynosi łącznie 13 lat, 11 miesięcy i 20 dni.

Wnioskodawca przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego, ale wniósł o przekazanie zgromadzonych środków na rachunku w OFE na dochody budżetu państwa.

(okoliczności niesporne)

W okresie od 10 maja 1989 roku do 6 lipca 1991 roku był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w Przedsiębiorstwie (...) w M.. W świadectwie pracy wystawionym wnioskodawcy za ww. okres zatrudnienia wskazano, że pracował na stanowisku mechanika.

(dowód: świadectwo pracy k. 21 w aktach ZUS)

Przedsiębiorstwo (...) w M. produkowało przetwory owocowe i warzywne w słoikach i konserwach.

Wnioskodawca przez cały okres zatrudnienia w ww. przedsiębiorstwie i w pełnym pracował w oczyszczalni ścieków, w której wykonywał prace przy oczyszczaniu ścieków. W ramach swych obowiązków wnioskodawca czyścił kraty (ruszty) ściekowe grabiami z papierów i odpadków, które spływały ze ściekami. Następnie oczyszczał łopatą dwa kanały, którymi ścieki były kierowane do silosa (zbiornika) gnilnego z piasku i ciężkich odpadów, które osiadały na dnie tych kanałów. W silosie gnilnym większe odpady opadały na dno. Z odpadów tych powstawał szlam, który za pomocą rury szlamowej i pomp był transportowany na poletka osuszające. Ścieki z silosa były natomiast kierowane do basenu napowietrzającego, gdzie następowało ich oczyszczenie biologiczne, a następnie do basenów osadowych. Wnioskodawca czyścił grzebienie w silosie gnilnym, włączał pompy, czyścił łopatą kanały łączące silos z basenem napowietrzającym i basenami osadowymi. Ponadto zbierał szlam z poletek osuszających łopatą.

Sporadycznie zdarzało się, że wnioskodawca wykonywał prace przy naprawie maszyn w przetwórni, np. gdy któryś z pracowników ekipy remontowej zachorował lub przebywał na urlopie.

Przedsiębiorstwo (...) w M. nie wystawiło wnioskodawcy świadectwa pracy w warunkach szczególnych.

(okoliczność niesporna)

Przy zaliczeniu do pracy w warunkach szczególnych wnioskodawcy okresu zatrudnienia od 10 maja 1989 roku do 6 lipca 1991 roku, staż pracy wnioskodawcy, w takich warunkach, łącznie z okresem niekwestionowanym przez organ rentowy, wynosi ponad 15 lat.

(okoliczność niesporna)

Sąd Okręgowy zważył i ocenił co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku, będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (tj. poniżej 65 lat dla mężczyzn). Ustęp 4 art. 32 stanowi zaś, że wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Stosownie do art. 184 ust. 1 wskazanej wyżej ustawy (w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2012 roku) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. w dniu 1 stycznia 1999 roku) osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

W świetle powyższych regulacji żądanie wnioskodawcy należało zatem rozpoznać w aspekcie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 z późn. zm.), zwanego dalej rozporządzeniem. Z treści § 4 tego rozporządzenia wynika, iż pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w Wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,

ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Ten „wymagany okres zatrudnienia” to okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia (§ 3 rozporządzenia), natomiast pracą w warunkach szczególnych jest praca świadczona stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wskazanych w załączniku do tegoż aktu (§ 1 i § 2 rozporządzenia). Należy dodać, że warunek wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy jest spełniony tylko wówczas, gdy pracownik w ramach obowiązującego go pełnego wymiaru czasu pracy na określonym stanowisku pracy nie wykonuje czynności pracowniczych nie związanych z tym stanowiskiem pracy, ale stale wykonuje prace o jakich mowa w rozporządzeniu (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 listopada 2000 roku, II UKN 39/00, OSNAP 2002/11/272).

Okresy pracy w warunkach szczególnych, stosownie do § 2 ust. 2 rozporządzenia, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Brak takiego świadectwa nie wyklucza jednak dokonania ustalenia zatrudnienia w warunkach szczególnych innymi środkami dowodowymi w toku postępowania sądowego. Stanowisko takie wielokrotnie zajmował również Sąd Najwyższy, który między innymi w wyroku z dnia 2 lutego 1996 roku, II URN 3/95, OSNAP 1996/16/239 stwierdził, że w postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokości mogą być udowodniane wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego. Ograniczenia dowodowe zawarte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49 ze zm.), obecnie rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. Nr 237, poz. 1412), dotyczą wyłącznie postępowania przed tymi organami.

Spór pomiędzy stronami, w związku z zarzutami podniesionymi przez wnioskodawcę w odwołaniu, ograniczał się do faktu, czy ma on wymagany 15-letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach. Spełnienie pozostałych przesłanek nie było przedmiotem sporu, a jednocześnie nie budzi żadnych wątpliwości – wnioskodawca ma wymagany okres zatrudnienia, to jest 25 lat, a w dniu (...) ukończył 60 lat. Wnioskodawca co prawda przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego, ale wniósł o przekazanie zgromadzonych środków na rachunku w OFE na dochody budżetu państwa.

Dokonując ustaleń w zakresie rodzaju prac wykonywanych przez wnioskodawcę w okresie od 10 maja 1989 roku do 6 lipca 1991 roku w Przedsiębiorstwie (...) w M. Sąd oparł się na zeznaniach świadków E. K. i G. J. oraz na zeznaniach samego wnioskodawcy.

Z zeznań powyższych wynika, jakie konkretnie prace wnioskodawca wykonywał i w jakim wymiarze czasu pracy pracował.

Będąc zatrudnionym we wskazanych zakładzie pracy wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował w oczyszczalni ścieków, w której wykonywał prace przy oczyszczaniu ścieków. W ramach swych obowiązków

wnioskodawca czyścił kraty ściekowe grabiami z papierów i odpadków, które spływały ze ściekami. Następnie oczyszczał łopatą dwa kanały, którymi ścieki były kierowane do silosa gnilnego z piasku i ciężkich odpadów, które osiadały na dnie tych kanałów. Ponadto wnioskodawca czyścił grzebienie w silosie gnilnym, włączał pompy, czyścił łopatą kanały łączące silos z basenem napowietrzającym i basenami osadowymi, a także zbierał szlam z poletek osuszających łopatą. Jedynie sporadycznie zdarzało się, że wnioskodawca wykonywał prace przy naprawie maszyn w przetwórni, np. gdy któryś z pracowników ekipy remontowej zachorował lub przebywał na urlopie.

W zeznaniach tych nie ma sprzeczności, są one logiczne i spójne. Organ rentowy nie przedstawił w toku postępowania żadnych dowodów, które pozwoliłyby na podważenie wiarygodności wskazanych wyżej dowodów.

W świetle złożonych w sprawie zeznań i przedłożonych przez wnioskodawcę dziennych listów przewozowych nie budzi żadnych wątpliwości, że wnioskodawca wykonywał w spornym okresie zatrudnienia stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace wymienione w Wykazie A, Dziale IX pkt 2 stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku, tj. prace przy oczyszczaniu ścieków i filtrów otwartych.

W związku z tym, że wykazane przez wnioskodawcę okresy pracy w warunkach szczególnych wynoszą więcej niż 15 lat, stwierdzić należało, iż spełnia on wszystkie wymagane prawem warunki do uzyskania prawa do emerytury zgodnie z art. 32 ust. 1 w zw. z art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Z tych też względów, Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji. Mając na uwadze treść art. 100 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, Sąd przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury od dnia 23 lipca 2013 roku, tj. od dnia zaprzestania pobierania zasiłku chorobowego.